

KULTTUURILAUTAKUNTA

Ennakkotieto tilinpäätöksestä tarkastelee kulttuurin tulosityksikön toimintaa ja tavoitteita seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023.

Osavuositarkastus sisältää katsauksen toiminnan ja talouden olennaisista tapahtumista, mahdolliset erot budjettiin nähden, korjaavat toimenpiteet sekä arvion tulevasta kehityssuunnasta. Lisäksi raportoidaan Espoo-tarinan tulostavoitteiden toteumatiedot.

OVK IV sisällys

Kulttuurin tulosityksikkö	2
Henkilöstö	2
Kulttuuri, brutto, sitova taso.....	3
Kulttuurin johto, kehittäminen ja viestintä	3
Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualue	3
Kaupunginkirjasto	8
Talous, brutto.....	13
Kulttuuri, netto.....	14
Kaupunginmuseo.....	14
Kaupunginorkesteri Tapiola Sinfonietta.....	18
Kulttuuritalot ja -palvelut.....	21
Talous, netto	26
Investoinnit	26

Kulttuurin tulosityksikkö

Kulttuurin tulosityksikkö vastaa kaupungin kulttuuritarjonnasta ja kulttuurisesta profiilista sekä tulosityksikön vastuulla olevien vapaa-ajan palveluiden tuottamisesta. Kulttuurin tulosityksikön ja sen palvelualueiden tehtävänä on vahvistaa myönteistä kaupunkikuvaa ja ohjata kulttuurin hankkeita ja tapahtumia. Lisäksi tulosityksikön tehtäviin kuuluu alueellisten kulttuuripalveluiden ja vapaa-ajan palveluiden koordinointi sekä kuntalaisten tiedonhankinnan, itsensä kehittämisen ja harrastustoiminnan mahdollistaminen.

Tulosityksikköön kuuluu viisi palvelualueita, jotka ovat kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, kulttuuritalot ja -palvelut sekä kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet. Lisäksi tulosityksikkö koordinoi yhteistä viestintää ja tiedotusta, vastaa strategia- ja arviointityöstä sekä valmistelee kulttuurilautakunnan alaiset avustukset sekä yhteistyöperiaatteet kumppaneiden kanssa.

Palvelualueista kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri ja kulttuuritalot ja -palvelut kuuluvat taloushallinnollisesti samaan nettobudjettiin. Kaupunginkirjasto, kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet sekä tulosityksikön muu toiminta, kuten esimerkiksi kulttuurin johto, kehittäminen, viestintä ja avustukset ovat bruttobudjetoituja.

Kulttuurin kärkitavoitteet vuonna 2023 ovat:

- Tuotetaan ja tuetaan vetovoimaisia palveluita ja kulttuurisisältöjä
- Mahdollistetaan alueellinen, fyysinen, kulttuurinen ja taloudellinen saavutettavuus
- Tehdään moninaisuus näkyväksi sisällöissä ja rakenteissa
- Pyritään toiminnan ja talouden tasapainoon (TakE)

Henkilöstö

Kulttuurin henkilöstömäärä oli 390 henkilöä joulukuun lopussa, joista vakinaisen henkilöstön määrä oli 299 henkilöä ja määräaikaisten 91 henkilöä. Määräaikaisissa henkilöissä oli 11 työllistettyä ja 8 oppisopimusopiskelijaa. Kulttuurin brutossa oli 177 vakinaista ja 75 määräaikaista henkilöä. Netossa oli 122 vakituista ja 16 määräaikaista henkilöä. Henkilöstömäärä on talousarvion 2023 mukainen.

Henkilöstömäärässä tapahtui laskua määräaikaisen henkilöstön osalta vuonna 2023. Vakanssien vapautuessa on tehtävien osaamisprofiilit määritelty vastaamaan muuttuneita tarpeita. Vuoden 2023 aikana eläkkeelle siirtyi kahdeksan henkilöä. Terveysperusteisten poissaolojen prosentti oli laskenut verrattuna edelliseen vuoteen ollen 4,19. Vieraskielisten osuus henkilöstöstä oli 9,23 prosenttia. Henkilöstön keski-ikä on 46,6. Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuusprosentti on kasvanut ollen 11,85, kun se vuoden 2022 lopussa oli 9,55. Säästövapaita on pidetty yli Taloudellisesti kestävä Espoo tavoitteiden mukaisesti.

Kulttuuri, brutto, sitova taso

Kulttuurin tulosityksikön, brutto, sisältää tulosityksikön johdon, kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualueen, avustusten ja kaupunginkirjaston määrärahat.

Kulttuurin johto, kehittäminen ja viestintä

Turvallisemman tilan periaatteiden projekti saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Turvallisemman tilan toteutuminen vaatii kuitenkin jatkuvaa kehittämistä, jonka vuoksi määrittelimme jatkokehityksen yhdeksi tulosityksikön vuoden 2024 tavoitteista. Muut tavoitteet liittyvät harrastuspolkuun ja asiakasymmärryksen lisäämiseen. Muista projekteista tilastoinnin digitalisoiminen vaatii lisärahoitusta ja sen jatkosta päätetään vuoden 2024 alussa. Kulttuurin digitalisaatiosuunnitelma valmistuu sekin vuoden 2024 alussa. Vuodesta 2024 alussa pääsemme hyödyntämään nyt tehtyä pohjatyötä ja kehittämään toimintaamme nyt tehtyjen suunnitelmien pohjalta.

Kulttuurin yhteistä markkinointia ja viestintää toteutetaan KulttuuriEspoo-brändin alla. Tavoitteena on nostaa Espoon tunnettuutta ja profiilia kulttuurikaupunkina sekä tuoda volyyymiä kulttuurin tapahtumamarkkinointiin. Vuoden aikana verkkosivujen kehittäminen jatkui muun muassa tapahtumatarjottimen toiminnallisuuden parantelulla ja luomalla kulttuuritapahtumille yhteinen osoite kulttuuriespoo.fi/tapahtumat. Lisäksi aloitettiin tulosityksikön viestinnän ja markkinoinnin toimintaprosessien kehittäminen.

KulttuuriEspoon tunnettuuden edistäminen huipentui loppuvuodesta toteutettuun digitaaliseen markkinointikampanjaan kaupunkitilassa ja joukkoliikennevälineissä. Sadat kulttuuritapahtumat odottavat sinua Espoossa -kampanjamme tavoitti runsaasti yleisöä. Mainoksemme sai 1,9 milj näyttöä kymmenessä Espoon ja Helsingin kauppakeskuksessa, 200 000 näyttöä kaupunkilehtien digimainoksissa, 4,1 milj. näyttöä Espoon ja Länsi-Helsingin metroasemilla, 670 000 näyttöä metrossa sekä 889 000 näyttöä Espoon ja kantakaupungin bussiliikenteessä. Kokeilimme myös ulkomainontaa Urheilupuiston pysäkillä, jossa mainoksemme sai kahden viikon aikana noin 60 000 näyttökertaa.

Kirjastoissa ja kulttuurikeskuksissa jaoimme kulttuurikartta-postikorttia, jossa oli nostettu esiin kaupungin kuusitoista kirjastoa, kuusi teatteria, seitsemän kulttuuritaloa, kymmenen museota sekä arkkitehtonisesti merkittäviä rakennuksia ja julkista taidetta.

Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualue

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

EMMA teki yli 190 000 kävijällä kävijäennätyksensä, Akseli Gallen-Kallela museo (24 559 kävijää) ja Helinä Rautavaaran museo (21 633 kävijää) saavuttivat myös hyvin kävijätavoitteensa. Museo Leikki (60 892 kävijää) palkittiin Vuoden museo 2023 palkintogaalassa erikoispalkinnolla. Espoo Cinén festivaalilla oli kävijöitä 26 830 ja lipunmyynti kasvoi 18 % edellisestä vuodesta.

Vuoden 2023 ammattitaiteilija Essi Kausalainen toteutti kokeellisen näyttämöteoksen Barbara ja häntä. Espoossa Otaniemen lukion tiloissa työstetty Fossils Record -teoksen ensiesitys oli syksyllä Turun

Kaupunginteatterissa, jonka jälkeen sitä esitettiin myös Chicagossa, Yhdysvalloissa.

Syksyllä ammatillisten taide- ja kulttuuriyhteisöjen ja taiteen perusopetuksen oppilaitosten yhteistyöfoorumissa aiheena oli turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto. Taiteen perusopetuksessa oli vuonna 2023 yhteensä 12 992 oppilasta.

Kaupungin kulttuurikasvatusmallien palveluiden osto siirtyi hankintaan. Siirtyminen toimittajarekisteriin monipuolista tarjontaa ja rekisterissä on nyt mukana useampi palveluntuottaja, jolta löytyy osaamista erityisryhmien kanssa toimimisesta. Palvelut ovat kouluille saavutettavampia, koska tarjolla on enemmän koulun tiloissa toteutettavia sisältöjä.

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatusmallia, Kulttuurikurkkausta, on pilotoitu kaupungin ostopalvelu- ja yksityisissä päiväkodeissa (n. 95 kpl). Kaikki kaupungin omat päiväkodit (n. 170 kpl) ovat jo palvelun piirissä. Kulttuurikasvatusmalli Kulttuurikurkkaukseen osallistui yhteensä 11 304 päiväkotilasta. KULPS kulttuuri- ja liikuntapolku tavoitti vuoden aikana yhteensä 117 728 esi- ja perusopetuksessa olevaa lasta ja nuorta.

Toisen asteen pilotin aikana on tarjottu kulttuuripalveluita ja kulttuurisisältöjä koulu- ja vapaa-ajalle. Tarjolla on ollut myös neljä uutta digitaalista kulttuuripalvelua.

Senioripakun pysäkeillä tavoitettiin yhteensä lähes tuhat kohderyhmään kuuluvaa ja heidän läheisiään. Espoo on ollut mukana kansalliseen ikäohjelmaan (IKO) liittyvissä Etsivän kulttuurisen vanhustyön hankkeissa (IKO1, IKO2 JA IKO3). Hankkeiden aikana luotiin palvelupolkuja, joiden avulla voidaan tavoittaa ikäihmisiä, jotka hyötyvät kulttuurikokemuksista, mutta jotka eivät vielä ole olleet palvelujen parissa.

Kulttuuriketjussa toteutettiin yhteensä 92 esiintymistä tai työpajaa, jotka välitettiin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen toimipisteisiin Gigle-palvelun avulla. Kulttuuriketju tavoitti lähes kolmetuhatta kohderyhmään kuuluvaa ikäihmistä.

Palvelualueen viestintää kehitettiin vuoden aikana entistä saavutettavaan ja monimuotoisempaan suuntaan. Kuvapankkia täydennettiin moninaisuutta esiintuovilla valokuvilla, syksyllä toteutettiin taiteen perusopetuksen monikielinen esite sekä KULPS-kulttuuripolun katalogi opettajille.

Harrastushaun kehittämistyötä toteutettiin osana Espoon harrastuspolun toimintaa, ja uusi verkkopalvelu julkaistiin espoo.fi-verkkosivustolla elokuussa. Palvelu kohosi espoo.fi-sivuston toiseksi suosituimmaksi sivuksi syyskuussa 2023.

Tavoitteiden toteutuminen	Tavoite 2023	OVK IV	% tavoitteesta
Ammatilliset taide- ja kulttuuriyhdistykset, kävijämäärä yhteensä	350 000	559 254	160 %
Kulttuurikurkkaus, osallistuneiden lasten määrä	8 500	11 304	133 %
Harrastuspolku, harrastajien lukumäärä	2 200	1 869	85 %
Musiikkikehto, osallistujamäärä	200	125	63 %
Kaikukortti, käyntien määrä	2 000	2 866	136 %
Omat tapahtumat, kävijämäärä	1 800	5 964	331 %

Arjen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Harrastamisen Suomen mallin mukainen Espoon harrastuspolku - Esbo hobbytügen tarjoaa uusia harrastamisen mahdollisuuksia lapsille ja nuorille.</p> <p>Lopputulos: Uusien harrastajien määrä on vähintään 25 % Harrastuspolun harrastuksiin osallistuneista.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: 25 % uusia harrastajia Harrastuspolun harrastuksiin osallistuneista.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>

Muutoksen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Espoonlahden kulttuuri- ja kirjastopalveluiden kehittäminen</p> <p>Lopputulos: Edistetään Kauko Räsäsen ateljeetalotoiminnan toimintaedellytyksiä yhdessä Kauko Räsäsen ateljeetalosäätön kanssa Soukassa.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>

<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Taiteen perusopetustoiminnan palvelujen järjestäminen Espoossa selvityksessä saatujen havaintojen tukemana.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Alueellisen, fyysisen, kulttuurisen ja taloudellisen saavutettavuuden parantamiseksi sekä moninaisuuden lisäämiseksi järjestettiin huhtikuussa rehtorien yhteistyöfoorumi. Kuusikielinen esite (suomi, ruotsi, englanti, viro, venäjä, arabia) taiteen perusopetuksesta ilmestyi elokuussa. Espoon kaupungin verkkosivuilla jokaisen taiteen perusopetusta antavan oppilaitoksen esittelyyn on nostettu tieto opetuskielistä, opetuspisteistä, vapaaoppilaspaikeista sekä ilmoittautumisajoista ja -tavoista.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>
<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Museo Leikin ja Museo Kruunun yhteistyö vahvistuu ja sen kautta syntyy uudenlaisia asiakaspalvelumalleja.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>

Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualueen muu merkittävä toiminta ja kehittäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Vuoden alussa tuli voimaan Harrastamisen Suomen malliin liittyvä laki, joka säätää toiminnan tavoitteet. Espoon harrastuspolun ryhmät jatkuivat syyslukukaudelta 2022 kevätlukukaudelle 2023. Lukuvuoden lopussa toukokuussa ryhmiä oli 193, joissa oli yhteensä 1460 osallistujaa. Osa harrastuksista toteutettiin etänä verkkoryhminä. Uusia harrastajia, joilla ei ollut muita ohjattuja harrastuksia, oli 25 %.

Lukuvuoden 2023–2024 harrastusryhmät käynnistyivät 11.9.2023 alkaen. Ryhmiä käynnistyi yhteensä 210, joista aiempaa suurempi osa oli suunnattu erityisryhmille. Harrastajia oli yhteensä 1869. Syksyn aikana uusia harrastajia, joilla ei ollut muita ohjattuja harrastuksia, oli 26 %.

Harrastusryhmien aikatauluttaminen koulujen kanssa on osoittautunut haasteelliseksi, ja ruotsinkielisille kouluille ei ole saatu riittävästi

harrastusryhmiä, koska ruotsin kielen taitoisista harrastusohjaajista on pula pääkaupunkiseudulla. Harrastuksia toteutti keväällä 2023 yhteensä 23 palveluntuottajaa, ja syksyllä 2023 yhteensä 29 palveluntuottajaa. Harrastuspolun dynaamisessa toimittajarekisterissä on yhteensä 63 palveluntuottajaa.

Harrastuspolun toiminnasta viestittiin monikielisesti oppilaille ja koteihin. Koulujen rooli on merkittävä lasten ja nuorten harrastuksiin ohjautumisessa.

Espooseen asettuneille ukrainalaisille perheille järjestettiin taidetyöpajoja Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton koordinoiman ja Suomen kulttuurirahaston rahoittaman projektin osana. 25 työpajassa oli osallistujia yhteensä 436. Työpajoissa toimi ohjaajina kymmenen eri alojen ukrainalaista taiteilijaa. Projektissa tehtiin yhteistyötä myös kolme taiteen perusopetuksen oppilaitoksen kanssa, ja ainakin kymmenen ukrainalaista lasta löysi itselleen mahdollisuuden jatkaa taideharrastusta taiteen perusopetuksessa Espoossa.

Yhteistuumin - kuntien kulttuuritoiminnan yhteyspiste edisti Suomen kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistä, lisäsi kuntien kulttuuriammattilaisten osaamista ja toimi tiedonvälittäjänä. Vuoden aikana syvennyttiin mm. kulttuuriavustuksiin, tiedolla johtamiseen, osallisuuteen ja asukaslähtöisyyteen, yhteistyön tapoihin ja kulttuurin rooliin kuntien elinvoimatekijänä.

Yhteistuumin järjesti kolme kuntavierailua ja 22 aamukahvitilaisuutta verkossa, tapahtumiin osallistui yli 600 henkilöä. YouTubeen ladattuja puheenvuorojen tallenteita on katsottu vuoden aikana yli 1400 kertaa.

Kesäkuussa Yhteistuumin järjesti keskustelupaneelin SuomiAreena – tapahtumassa Porissa. Paneeli keräsi paljon katsojia sekä paikan päällä että verkon välityksellä. Yhteistyössä Kulttuurista kaikille -palveluiden kanssa Espoossa ja Oulu2026 kulttuurisäätiöllä käynnistyivät pilotit, jotka ovat osa Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025-kehittämistehtävää, jota rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualueen digitaaliset kulttuuripalvelut verkossa seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Digitaaliset kulttuuripalvelut	Lukumäärä	Osallistujamäärä
Verkossa toteutetut tapahtumat (esim. webinaarit, avustusklinikat)	32	5 964

Ammatillisten kulttuuriyhteisöjen digitaaliset kulttuuripalvelut verkossa seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Digitaaliset kulttuuripalvelut	Lukumäärä	Käyttö
Suorat taide- ja kulttuuritapahtumat verkossa <i>(livesstriimaus, esittävä taide)</i>	3 kpl	578 latausten lukumäärä
Suorana toteutettu tekeminen ja opetus verkossa <i>(verkko-opastukset, työpajat, webinaarit, taidekasvatustuokiot, muu opetus)</i>	39 kpl	183 osallistujaa
Video- ja audiotallenteet	408 kpl verkossa tarjolla Uusien tuotettujen videotallenteiden lukumäärä 1 kpl.	426 326 latausten lukumäärä
Verkossa tarjolla oleva omatoimitekeminen ja -opastukset <i>(verkkonäyttelyt, mobiilipalvelut, opetusmateriaalipaketit, aineistojen digitointi)</i>	35 kpl verkossa tarjolla Uusien tuotettujen sisältöjen lukumäärä 3 kpl.	6 946 latausten lukumäärä

Kaupunginkirjasto

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Kirjaston kävijämäärät ovat nousseet tasaisesti, ja pandemiaa edeltävän ajan kävijämääristä on saavutettu 82 %. Kirjasto on siis toipumassa pandemian aiheuttamasta kävijänotkahduksesta. Lainaustilastoissa kirjasto on lähes koronaa edeltävän vuoden tasolla. Kokonaislainausmäärässä on saavutettu vuoden 2019 taso.

Kävijämäärän kasvu näkyy erityisesti vuonna 2022 avatussa Lippulaivan kirjastossa, jonne niin lähialueiden kuin koko Espoonlahden asukkaat ovat löytäneet hyvin. Tilastojen valossa kirjastokäynnit ja lainaustapahtumat ovat kehittyneet huomattavan positiivisesti Lippulaivan kirjaston aueutta. Lippulaivan aluekirjaston toiminta on vakiintunut, mutta kirjaston kehittäminen jatkuu yhdessä kaupungin muiden toimijoiden ja asukkaiden kanssa.

Toisen asteen opiskelijoille suunnattu KULPS-kirjastopolku on lähtenyt hyvin käyntiin. Syksyn aikana tavoitettiin 667 opiskelijaa. Päiväkotiyhteistyötä on jatkettu uudella palvelumallilla, jossa Posti kuljettaa eri teemojen mukaisia aineistolaatikoita päiväkoteihin. Palvelun piirissä on tällä hetkellä 110 päiväkotia. Posti kuljettaa teemalaatikoita myös palvelutaloihin.

Kirjasto on aloittanut noin vuoden kestävä yhteistyökampanjan neuvolan kanssa. Kampanjan aikana neuvolassa jaetaan

vastasyntyneiden espoolaisten lasten perheille kutsu kirjastoon. Kampanjaan liittyy asiakaslahja, Helmet-ruokalappu, jonka perhe saa kutsun yhteydessä. Samalla perhe voi tutustua kirjaston palveluihin ja saa hyviä vinkkejä lapsen kielellisen kehityksen tukeen ja perheen yhteisiin lukuhetkiin. Kampanja vahvistaa kirjaston perheiden kirjastopolkua ja tukee Lukukeskuksen Lue lapselle-kampanjaa. Kirjastossa toteutettiin myös lasten ja nuorten tarinoita kirjaksi keräävä Oma Tarina-kampanja. Kirja julkaistaan vuonna 2024.

Kirjaston ja Kulttuuritalot ja -palvelut -palvelualueen yhteistyönä toteutettiin Kibecan-tapahtuma, joka kokosi yhden viikonlopun aikana noin 8000 animen, mangan, k-popin ja pelien harrastajaa Kannusaliin ja Entressen kirjastoon. Tapahtumista mainittakoon myös Venäjänkielisen kirjaston kaksiviikkoinen Kulttuurimaraton, jonka aikana Helmet-kirjastoissa järjestettiin 19 tapahtumaa.

Espoon kaupunginkirjasto on mukana Helmet.fi-verkkosivuston uudistamishankkeessa. Vuoden aikana on valmisteltu siirtymää Finna-palvelualueelle ja suunniteltu sisältöstrategiaa palvelumuotoilun avulla. Tavoitteena on asiointin helppous. Keskeistä muutoksessa on myös Helmet-brändin säilyttäminen.

Tavoitteiden toteutuminen	Tavoite 2023	OVK IV	% tavoitteesta
Aineistojen lainaukset	4 200 000	4 138 303	99 %
Käynnit kirjastoissa	4 600 000	3 778 051	82 %
Verkkokäynnit (koko Helmet)	10 000 000	6 386 071	64 %
Aukiolotunnit, yhteensä	75 000	66 101	88 %
Aineistohankinnat, kpl	70 000	68 662	98 %

Arjen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Keskittyminen asiakaspalvelun kehittämisessä vahvemmin kokonaisvaltaiseen asiakaskokemukseen, asiakastyytyväisyydessä nouseva trendi.</p> <p>Lopputulos: Palvelupolut on kuvattu ja sujuvan palvelun edellyttämät toimenpiteet tunnistettu ja otettu käyttöön. Toimenpiteet: asiakashaastattelut ja havainnointit</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Palvelupolkutyötä on tehty suunnitellusti asiakashavainnointien ja haastattelujen avulla.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>

<p>Tavoite: Kokoelmanhallinnan kokonaisvaltainen uudelleen muotoilu.</p> <p>Lopputulos: Lainassaoloaste eli miten iso osa % kokoelmasta on lainassa. Otanta on tehty kahden kuukauden välein sekä toimipisteittäin että koko kirjaston tasolla. Lähtötaso on määritelty ja kehitystä seurattu.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: 10.11.2023 kokoelmasta lainassa 41,34%. Vertailulukuna 11.11.2022 39,2%</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>
--	---	---

Muutoksen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Espoonlahden kulttuuri- ja kirjastopalveluiden kehittäminen</p> <p>Lopputulos: Lippulaivan kirjaston toiminnan vakiinnuttaminen, investoinnit: kalustaminen.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Kirjaston toiminta on vakiintunut ja tarvittavat investoinnit tehty. Toiminnan kehittäminen jatkuu yhdessä asukkaiden kanssa.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>
<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Kirjastotoiminnan palvelukonseptin muuttaminen luopumalla yhdestä kirjastoautosta. Posti vastaa aineiston kuljetuksesta päiväkoteihin ja kouluihin.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>

Kaupunginkirjaston muu merkittävä toiminta ja kehittäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Kirjastossa tehtävä palvelupolkutyö on vuoden aikana alkanut siirtyä käytäntöön muun muassa kirjaston pajoissa, joissa palvelumallien yhdenmukaistaminen sekä henkilökunnan osaamisen kehittäminen on edennyt vauhdilla. Palvelupolkujen taustatyötä on tehty esimerkiksi asiakashavainnointien sekä -haastattelujen avulla. Tapahtumaprosessin palautekanavat on tarkistettu ja uudistettu.

Kirjastossa saatettiin loppuun kokoelmanhoidon kokonaisvaltaisen uudistamisen projekti, jossa luotiin ja otettiin käyttöön keskitetyn kokoelmanhoidon käytännöt, jotka liitetään vuonna 2024 osaksi kirjaston kokoelmatyön perusprosesseja.

Kirjasto on ollut mukana Espoon kaupungin työvuorosuunnittelujärjestelmän hankintaprojektissa. Projektin tavoitteena on kaupungin toiminnan yhtenäistäminen, sähköisen järjestelmän laajentaminen ja uuden järjestelmän käyttöönotto. Uuden järjestelmän odotetaan helpottavan työvuorosuunnittelua ja auttavan mitoittamaan henkilöstöresurssit oikean tarpeen mukaan. Tavoitteena on kustannustehokas resurssien käyttö ja tasalaatuinen asiakaspalvelu.

Vuoden aikana on saatettu loppuun myös kirjastojen tilamuutoksia Nöykkiön, Suurpellon, Kalajärven, Tapiolan ja Ison Omenan kirjastoissa. Lippulaivan kirjastotilan viimeistelytyöt on tehty ja Sellon kirjastoon on hankittu uusi palautusautomaatti. Kaikissa tilamuutoksissa kuullaan aina alueen kirjastonkäyttäjiä.

Omatoimikirjastojen käytösäännöt uudistuivat kaikissa Helmet-kirjastoissa 1.11. 2023 alkaen. Asiakkaiden on omatoimikirjastoa käyttääkseen käytävä jossain Helmet-kirjastossa rekisteröitymässä omatoimikirjaston käyttäjäksi. Uudistuksen tavoitteena on selkiyttää asiakkaan velvollisuuksia kirjastohenkilökunnan poissa ollessa. Sen toivotaan myös vähentävän häiriökäyttäytymistä ja parantavan omatoimikirjastoissa asioivien turvallisuutta.

Vuonna 2023 toteutettiin koko Espoon kaupunginkirjaston henkilökunnalle tasa-arvokoulutus, johon integroitiin turvallisemman tilan periaatteiden jalkauttaminen.

Kaupunginkirjaston digitaaliset kulttuuripalvelut verkossa seurantaajaksolla 1.1.–31.12.2023

Digitaaliset kulttuuripalvelut	Lukumäärä	Käyttö
Suorat taide- ja kulttuuritapahtumat verkossa <i>(livesstriimaus, esittävä taide)</i>	17 kpl	294 latausten lukumäärä
Suorana toteutettu tekeminen ja opetus verkossa <i>(työpajat, webinaarit, taidekasvatustuokiot, muu opetus ja koulutus)</i>	71 kpl	5013 osallistujaa
Videotallenteet	1001 kpl verkossa tarjolla Uusien tuotettujen videotallenteiden lukumäärä 58 kpl.	51040 latausten lukumäärä
Verkossa tarjolla oleva omatoimitekeminen	28 kirjailijavierailua Uusien tuotettujen sisältöjen lukumäärä 20 kpl.	3046 latausten lukumäärä

Talous, brutto

Tuloslaskelma (lyhyt)

Kulttuuri brutto	Toteuma 2022	Kayttosuunnitelma	Poikkeama MTA	Toteuma 1-12 / 2022	Toteuma 1-12 / 2023	Toteuma-% 2023	Kasvu-% 2022 - 2023
	Vuosi yhteensä	Vuosi yhteensä					
TT300U Myyntituotot, ulkoiset T2	79 805	80 000	9 169	79 805	89 169	111,5%	11,7%
TT307U Liiketoiminnan tuotot LL T2	0	0	0				
TT320U Maksutuotot, ulkoiset T2	324	5 000	-4 562	324	438	8,8%	35,3%
TT330U Tuet ja avustukset T2	1 040 026	918 500	51 155	1 040 026	969 655	105,6%	-6,8%
TT3400U Vuokratuotot, ulkoiset	323	0	0	323			-100,0%
TT3500U Muut tuotot, ulkoiset	248 396	446 500	-166 728	248 396	279 772	62,7%	12,6%
TOIMINTATULOT ULKOISET	1 368 873	1 450 000	-110 965	1 368 873	1 339 035	92,3%	-2,2%
TT37100 Valmistus omaan käyttöön T1	0	0					
TT40P Henkilöstökulut	-10 653 288	-11 703 689	236 740	-10 653 288	-11 466 949	98,0%	7,6%
TT430U Palvelujen ostot, ulkoiset	-2 412 496	-3 507 310	527 626	-2 412 496	-2 979 684	85,0%	23,5%
TT450U Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset T2	-2 211 379	-2 247 712	-150 214	-2 211 379	-2 397 926	106,7%	8,4%
TT474U Avustukset T2	-12 287 288	-12 484 299	-52 615	-12 287 288	-12 536 914	98,9%	2,0%
TT4800U Vuokratulot, ulkoiset	-73 473	-250 102	168 049	-73 473	-82 053	32,8%	11,7%
TT4900U Muut kulut, ulkoiset	-107 542	-115 849	78 513	-107 542	-37 336	32,2%	-65,3%
TOIMINTAMENOT ULKOISET	-27 745 468	-30 308 961	808 098	-27 745 468	-29 500 863	97,3%	6,3%
TT30_Sis Sisäiset tuotot yhteensä	0	0	-3 480		-3 480		
TT40_Sis Sisäiset toimintakulut yhteensä	-14 468 639	-14 771 621	-735 188	-14 468 639	-15 506 809	105,0%	7,2%
Tulot yhteensä	1 368 873	1 450 000	-114 445	1 368 873	1 335 555	92,1%	-2,4%
Menot yhteensä	-42 214 107	-45 080 582	72 911	-42 214 107	-45 007 671	99,8%	6,6%
TOIMINTAKATE	-40 845 233	-43 630 582	-41 535	-40 845 233	-43 672 117	100,1%	6,9%

Kulttuurin bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatulot alittavat talousarvion noin 0,1 milj. euroa. Alitus johtuu pääsääntöisesti kirjaston myöhästymismaksujen ja aineistokorvauksien toteuman jäädessä alle talousarvion, tulotavoite alittuu 0,22 milj. euroa. Ulkoisen rahoituksen hankkeiden vaikutuksesta, määräraha ylittyi 0,108 milj. euroa.

Toimintamenot toteutuivat miltei talousarvion mukaisesti.

Kirjaston henkilöstökuluissa alitusta lomapalkkakajaksotuksen, siviilipalvelushenkilöiden ja kelan maksamien korvauksien osalta. Kulttuurin edistäminen ja kumppanuuksien henkilöstökuluissa ylistystä ulkoisen rahoituksen hankkeen vaikutuksesta. Vaikutus yhteensä 0,2 milj. euroa.

Kirjaston osalta palveluiden ostoissa alitusta mm. työvoiman vuokrauksessa saatavuushaasteiden vuoksi, posti- ja kuriiripalveluissa varhaiskasvatuksen yhteistyöpilotin odotettua hiljaisemmän käynnistymisen vuoksi. Lisäksi alitusta siviilipalvelun kustannuksissa mm. matka, majoitus- ja ravitsemispalveluissa sekä vuokratuloissa. Kulttuurin edistäminen ja kumppanuuksien palveluiden ostot ylittivät ulkoisen rahoituksen hankkeiden vaikutuksesta. Huolto- ja ylläpidon, rakentamispalveluiden ja aula ja turvallisuuspalveluiden toteuma on palveluiden ostojen sisäisissä erissä, kate ulkoisissa palveluiden ostoissa. Palveluiden ostot toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Aineet ja tarvikkeet ylittää talousarvion 0,15 milj. euroa. Kirjaston aineistomääräraha oli 1,55 milj. euroa toteutui talousarvion mukaisesti. Ylitys johtuu toimistotarvike, elintarvike, vaatteiston sekä kalustohankintojen vaikutuksesta.

Avustukset toteutuivat miltei talousarvion mukaisesti.

Sisäiset toimitilavuokrat ylittivät talousarvion, ylitys katettiin ulkoisiin vuokriin varatulla määrärahalta.

Muut toimintakulut toteutuivat miltei talousarvion mukaisesti.

Kulttuuri, netto

Kaupungin nettobudjetoituun kokonaisuuteen kuuluu kolme palvelualueetta: kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri ja kulttuuritalot ja -palvelut.

Kaupunginmuseo

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Museon prosessikuvausten tarkistaminen ja yhdenmukaistaminen yhdessä henkilöstön kanssa on edennyt, ja prosessikuvausmalli kanta-, työ ja tukisoluihin voidaan ottaa käyttöön vuoden 2024 alusta. Lisäksi kaupunginmuseo on ryhtynyt seuraamaan projektityöhön ja kulttuuriympäristön viranomaistyöhön käytettyä aikaa Neptonin avulla.

KAMU WeeGeen suunnitteluvaihe tila- ja toimintakonseptin luomisessa on saatettu loppuun. Uusi tila- ja toimintakonsepti luotiin yhdessä kaupunkilaisten, museon henkilökunnan ja ulkopuolisen sparraajan kanssa vuoden 2023 aikana. Suunnitteluvaiheen tila- ja toimintakonsepti -ideoista on vuoden lopussa alustavasti keskusteltu Tilpan/kiinteistöosakeyhtiö WeeGeen edustajien kanssa. Konseptin mukainen toteutus on tarkoitus aloittaa vuonna 2024 aikana. KAMU WeeGeen tila- ja toimintakonseptin uudistamisen myötä on tarkoitus toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla museopalveluita kaupungin strategian mukaisesti yhteistyössä espoolaisten kanssa ja samalla hyödyttää koko WeeGeen brändiä.

Huvilamuseo Rulluddin konseptin kirkastaminen on käynnistynyt asiakaskyselyillä, joita jatketaan vielä tammikuussa 2024. Koulumuseo Lagstadin työpiirustukset ovat valmistuneet, ja muutoshakemus on jätetty rakennusvalvontaan. Tilapalvelut valmistelevat remontin aloittamista. Kaupunginmuseon kokoelmatilan muutto Koskelossa sijaitseviin tiloihin alkoi joulukuussa ja jatkuu vuoden vaihteen.

Museon kulttuuriperintöjärjestelmän KUHA-projekti on edennyt testimigraatiovaiheeseen. Työ etenee yhteistyössä tietohallinnon ja toimittajan Disec Oy:n kanssa. Aikataulussa on ollut haasteita, mutta toistaiseksi näyttää siltä, että uusi järjestelmä saadaan käyttöön lähes suunnitellusti vuoden 2024 aikana. Poikkihallinnollisena yhteistyönä toteutettu ESKO, Espoon kulttuuriympäristöohjelma on projektina saatettu loppuun ja työ siirtyy osaksi museon prosessityötä vuoden 2024 alusta. Projektin tuloksena syntyi linjaukset ja toimenpiteet, joiden edistymistä työryhmä seuraa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kävijämäärät	Tavoite 2023	OVK IV	% tavoitteesta
Käyntiä, yhteensä	95 000	148 582	156 %
Lapsia ja nuoria museopedagogisessa toiminnassa	15 000	33 988	227 %

Aukiolotunnit

KAMU WeeGee	2 200	2 251	102 %
Talomuseo Glims	1 850	1 693	92 %
Huvilamuseo Rulludd	90	61	68 %
Saaristomuseo Pentala	620	567	91 %

Museon tunnusluvut

Asiantuntijapalvelutapahtumat	3 000	3 191	106 %
Viranomaislausunnot ja -kannanotot	450	293	65 %
Kulttuuriperintötietojärjestelmään päivitetyn aineiston määrä	35 000	34 970	100 %

Arjen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Museon prosessikuvausten tarkistaminen ja yhdenmukaistaminen.</p> <p>Lopputulokset: Strateginen henkilöstösuunnittelu valmis. Asiakaspalvelu on oikea-aikaista ja sitä tehdään tarkoituksenmukaisia väyliä pitkin.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Prosessikuvausmalli kanta-, työ ja tukisoluineen voidaan ottaa käyttöön vuoden 2024 alusta.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>

<p>Tavoite: KAMUn WeeGeen pysyvän näyttelyn uudistaminen</p> <p>Lopputulos: KAMUn WeeGeen pysyvän näyttelyn suunnitteluvaihe on valmistunut ulkopuolisen kuraattorin ja kaupunkilaisten kanssa.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Suunnitteluvaihe tila- ja toimintakonseptin luomisessa on saatettu loppuun ja se tehtiin yhdessä kaupunkilaisten, museon henkilökunnan ja ulkopuolisen sparraajan kanssa. Konseptin mukainen toteutus on tarkoitus alkaa vuonna 2024.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>
---	---	---

Muutoksen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Espoonlahden kulttuuri- ja kirjastopalveluiden kehittäminen</p> <p>Lopputulos: Huvilamuseo Villa Rulluddin konseptin kirkastaminen.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Poikkeamia</p>	<p>Toteuma: OVK II toteuma-aste oli 25%, ja toteuma-aste on edelleen sama henkilöresurssien muutoksista johtuen. Asiakaskyselyt ovat kuitenkin käynnistyneet ja antavat suuntaa palveluiden kehittämiselle.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 25</p>
<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Koulumuseo Lagstadin lupa-asiat kunnossa ja rahat rakennuksen korjausbudjettiin saatu (Tilpa vai kulttuuri).</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Etenee suunnitellusti</p>	<p>Toteuma: Työpiirustukset ovat valmistuneet, muutoslupahakemus on rakennusvalvonnassa ja remontin suunnittelu Tilpassa etenemässä.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 75</p>

<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Kaupunginmuseon verkkopalveluiden perustana toimivan tietojärjestelmän käyttöönottoprojekti.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Poikkeamia</p>	<p>Toteuma: Tietojärjestelmän käyttöönottoprojekti on testimigraatiovaiheessa. Haasteita aikataulussa liittyen mm. vanhasta järjestelmästä saadun datan ja tietojen siirron laatuun.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 50</p>
<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Poikkihallinnollisena yhteistyönä tehdyn ESKO-kulttuuriympäristöohjelmasta viestitään poikkihallinnollisesti ja kumppaneille.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Projekti siirtynyt osaksi prosessityötä.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>

Kaupunginmuseon muu merkittävä toiminta ja kehittäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

KAMU Espoon kaupunginmuseo saavutti kävijätavoitteensa kokonaiskävijämäärän ollessa hieman alle 150 000. Lasten ja nuorten osalta vuoden 2023 kävijätavoitteet ylittyivät reippaasti, erityisesti Talomuseo Glims tuotti museopalveluita lapsille ja nuorille. Seurantavuoden aikana kaupunginmuseossa asiantuntijapalvelutapahtumia tuotettiin yli 3000, ja viranomaistyöhön liittyviä lausuntoja muistioita toimitettiin hieman alle 300. Kulttuuriperintötietojärjestelmään päivitetyn aineiston määrä oli lähes 35 000.

Vuoden 2023 aikana kaupunginmuseo tuotti näyttelyitä eri sidosryhmien kanssa eri puolille Espoota, ja niissä museo tarjosi kävijöillemme niin tietoa kuin elämyksiäkin. Valokuvaaja Teuvo Kanervan Espoo-aiheisia valokuvia oli esillä KAMU WeeGeellä ja Tapiolan kulttuurikeskuksessa. Kanervan valokuviiin liittyen esiteltiin myös Valotuksia nykypäivään – KuvaKamujen Espoo -näyttely. Saaristomuseo Pentalaan tuotettu valokuvanäyttely käsitteli saaristolaiselämää.

Talomuseo Glimsissä Hurmaavat huonekasvit — Kaukomailta koteihin - näyttely jatkuu keväälle 2024. Näyttelyä täydennettiin joulun alla joulukukkia esittelevillä osioilla, ja Joulutunnelmaa Glimsissä - viikonloppu monipuolisine ohjelmistoinen tavoittivat yleisöä paikalle kahvilan remontin pitkittymisestä huolimatta. KAMU WeeGeellä Espoonkartano -projektin Kartano Kuninkaantien varrella / Herrgården vid Kungsvägen -näyttely avautui yleisölle lokakuun loppupuolella ja

näyttely jatkuu tammikuuhun 2025. Näyttelyyn liittyvää kirjaa Espoonkartano Kuninkaantien varrella / Esbogård Herrgården vid Kungsvägen on myyty vuoden loppuun mennessä noin 200 kappaletta.

Vuonna 2020 myönnetty Erasmus+ -liikkuvuushanke päättyi kesäkuussa 2023 ja loppuraportti hyväksyttiin kiitoksin joulukuussa. Hankkeessa KAMUn henkilökunta toteutti yhteensä 16 opintomatkaa kymmeneen eurooppalaiseen kohteeseen.

Kaupunginmuseon digitaaliset kulttuuripalvelut verkossa seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Digitaaliset kulttuuripalvelut	Lukumäärä	Käyttö
Suorana toteutettu tekeminen ja opetus verkossa <i>(verkko-opastukset, työpajat, webinaarit, taidekasvatustuokiot, muu opetus)</i>	6 kpl	143 osallistujaa
Videotallenteet	100 kpl verkossa tarjolla	16 873 latausten lukumäärä
Verkossa tarjolla oleva omatoimitekeminen ja -opastukset <i>(mobiilipalvelut, aineistojen digitointi)</i>	Mobiiliopas 30 kpl Finna: Uusien tuotettujen sisältöjen lukumäärä 1 094 kpl.	Mobiiliopas: 3 304 latausten lukumäärä Finna: 56 978 sivukatselukertojen lukumäärä

Kaupunginorkesteri Tapiola Sinfonietta

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Vuoden 2023 painopisteet kaupunginorkesterin toiminnassa olivat yleisösuhteen rakentamisessa ja kamarimusiikillisen profiilin vahvistamisessa. Strategisena tavoitteena on erottua pääkaupunkiseudun klassisen musiikin tarjonnassa omaleimaisella, monipuolisella ja korkeatasoisella ohjelmistolla, joka vahvistaa myös KulttuuriEspoo-brändiä – Tapiola Sinfonietta on kaikkien espoolaisten orkesteri.

Vuoden aikana orkesteri ja sen erilaiset pienkoonpanot esiintyivät 63 eri konsertissa ja 192 yleisöyötaapahtumassa, joiden lisäksi yhteisömuusikko esiintyi 86 konsertissa yli 1600 espoolaiselle. Live-yleisöä tavoitettiin 32590. Konserttistriimejä ja niiden tallenteita katsottiin orkesterin Youtube-kanavalta ja Yle Arenasta n. 66 000 kertaa. Kauden aikana konserttiesittelyjen konsepti uudistettiin, ja festivaalikonserttien yhteydessä toteutettiin mm. kanta-aottavia puheenvuoroja ja paneelikeskusteluja. Yleisöyötaapahtumat ovat yleisöyöesiintymisten ja verkkosisältöjen ohella tärkeä osa orkesterin saavutettavuutta.

Festivaaliviikkojen musiikillisina teemoina olivat ajankohtaisesti keväällä ”Politiikka” ja syksyllä ”Luonto”. Luonto-festivaali huipentui Tunturin Tarina -elokuvan loppuunmyytyihin live-konserttiesityksiin. Tunturin Tarina oli myös syyskauden KULPS-tuotanto toisen asteen opiskelijoille. Yhteistyö elokuvayhtiön kanssa jatkui kiitetyssä Hamsteri-elokuvassa. Orkesterin uudet kummilapset aloittivat musiikkimatkinsa kohtuvauvakonserteista. Vuoden aikana julkaistiin kaksi albumia, joista syksyllä ilmestynyt suomalaisten kitarakonserttojen levytys on Emma-ehdokkaana. PianoEspoon kanssa yhteistuotantona toteutettu konsertti oli menestys ja orkesterin esiintymiset kansainvälisen Paulon sellokilpailun 1. finaalin orkesterina sekä nuoren korealaisen tähtiviulistin Inmo Yangin kanssa saavuttivat poikkeuksellisen korkeat seuraajaluvut verkossa. Vuoden viimeinen kausikonsertti oli solistina esiintyneen konserttimestari Meri Englundin 20-vuotistaiteilijajuhla, ja taiteellisen partnerimme Ryan Bancroftin johtama konsertti oli lähes loppuunmyyty.

Orkesteri toimi vastuullisesti budjettinsa puitteissa, ylittäen tulo- ja kävijätavoitteensa.

Tavoitteiden toteutuminen	Tavoite 2023	OVK IV	% tavoitteesta
Kävijämäärä	30 000	32 590	109 %
Konsertit Espoossa	46	59	128 %
Konsertit muualla Suomessa	4	4	100 %
<i>Konsertit yhteensä</i>	50	63	126 %
Kantaesitysten määrä	3	4	133 %
Levytyksiä (vuonna 2023 ilmestyneet levyt)	2	2	100 %

Arjen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Orkesterin vision päivittäminen. Seuraavien vuosien henkilöstömuutoksiin varautuminen.</p> <p>Lopputulos: Orkesterin visio- ja tavoitedokumentti on valmis.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Poikkeamia</p>	<p>Toteuma: Laajennettu strategiatyö ja henkilöstösuunnitelma valmistuu 06/24, aikataulua tarkennettu syyskaudella.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 50</p>

<p>Tavoite: Sisäisten prosessien digitalisointi</p> <p>Lopputulokset: Orkesterin nuoteista suurin osa tilataan ja käsitellään sähköisesti, muusikoilla on käytössä iPadit. Ohjelmisto- ja tuotantoprosessit ovat yhdessä paikassa OPAS-järjestelmässä.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Poikkeamia</p>	<p>Toteuma:</p> <p>Nuotiston siirto sähköiseksi toteutunut suunnitellusti, ohjelmasuunnittelu- ja tuotantoprosesseja kehitetään vielä ja siirtymävaihe ajoittuu vuodelle -24.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 50</p>
--	---	--

Kaupunginorkesterin muu merkittävä toiminta ja kehittäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Yleisölle näkyvästä toiminnasta uudistettiin konserttiesittelyt, jotka muutettiin luentotyypisistä rennoiksi taiteilijahaastatteluiksi. Konserttiesittelyt nyt jokaisen kausikonsertin yhteydessä. Lisäksi festivaalikonserttien yhteydessä järjestettiin musiikillisiin teemoihin yhteiskunnallisesta näkökulmasta liittyviä puheenvuoroja ja paneelikeskusteluja. Luonto-festivaalin yhteydessä Kulttuurikeskuksen yleisölämpiö oli koko kuukauden elävöitetty luontoelementein. Yhteistyötä kävijäkokemuksen elämyksellisyyden lisäämiseksi kehitetään Kulttuurikeskuksen kanssa edelleen.

Orkesterin iPad-hankinnan myötä siirryttiin valtaosin sähköiseen nuotistoon, ja laitteet toimivat muusikoiden työvälineinä myös lavatyön ulkopuolella. Tuotantoprosessin siirtoa OPAS-järjestelmään jatketaan toimistotiimissä yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa.

Työkulttuurin kehittämishanke Virite -kouluttajien kanssa valmistui keväällä. Sen myötä kehitettiin välittäjämalli (vrt. tutor, sovittelija) ja tallennettiin orkesterissa vuosikymmenten työuran tehneiden muusikoiden hiljaista tietoa. Hankkeen jatko-osa käynnistettiin syksyllä kouluttamalla orkesterin luottamustehtävissä olevia muusikoita. Lisäksi arvioidaan konkreettisia työtapoja ja kehitetään muusikoiden ja toimistotiimin välistä yhteistyötä. Hanke valmistuu keväällä -24.

Orkesterin hiilijalanjälkilaskenta valmistui osana valtakunnallista KEMUT (Kestävemmän musiikkialan työkalupakki) -hanketta. Suurin yksittäinen mitattavissa oleva päästölähde oli yleisön liikkuminen. Tapiola Sinfonietta on sitoutunut Pohjoismaisen orkesteriyhteisön kestävä kehityksen julkilausumaan.

Vuoden alussa orkesterissa aloitti kaksi uutta soittajaa, ensimmäiset sekä 1- että 2-viulun soittovelvollisuudella olevaa viulistia. Syyskaudella vakinaisissa toimissa aloittivat alttoviulun äänenjohtaja ja nuotistonhoitaja, sekä työllistämistuella tuotanto- ja markkinointikoordinaattori.

Orkesterin visiotyö laajennettiin syyskaudella strategiaprosessiksi, jossa määritetään sisältölinjat, taiteellisen suunnittelun malli ja prosessi, sekä tuotanto- ja hallintohenkilöstön toimenkuvat. Tulevaisuustyö valmistuu keväällä -24.

Kaupunginorkesterin digitaaliset kulttuuripalvelut verkossa seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Digitaaliset kulttuuripalvelut	Lukumäärä	Käyttö
Suorat taide- ja kulttuuritapahtumat verkossa <i>(livesstriimaus, esittävä taide)</i>	16 kpl	57461 osallistujaa
Videotallenteet <i>(verkossa tarjolla olevat, v. 2023 lisätyt videot, striimitallenteiden lisäksi)</i>	26 kpl verkossa tarjolla	8394 latausten lukumäärä

Kulttuuritalot ja -palvelut

Kulttuurin kärkitavoitteiden edistäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Kulttuuritalot ja -palvelut on onnistunut tuottamaan vetovoimaisia palveluita ja sisältöjä kaikissa toimipisteissä sekä Espoonlahdessa ja mahdollistanut yli 540 000 käyntiä kaikkiaan 3139 tapahtumassa.

Kävijätavoitteisiin pääsemisessä on toimipistekohtaisia eroja, mutta yleisesti ottaen voidaan todeta, että yleisöt ovat palanneet tapahtumiin täysimääräisesti pandemiavuosien jälkeen. Lukuisten musiikkitapahtumien lisäksi taloissa on ollut tarjolla teatteria, stand-up-esityksiä, tanssia, elokuvia, taidepajoja, lastentapahtumia sekä erilaisten yhteisöjen ja kaupungin omia tilaisuuksia. Tapahtumien monipuolinen tarjonta vastaa kulttuurin kärkitavoitteeseen moninaisuus. Kaupunkilaisille tarjottavien sisältöjen moninaisuuteen on alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota ja moninaisten yleisöjen tavoittamisen painoarvo kasvaa vuoden 2024 suunnitelmissa

Saavutettavuutta on edistetty tarjoamalla maksuttomia sisältöjä ja kertomalla tapahtumista mahdollisimman monissa markkinointikanavissa ja kaupungin omissa kanavissa saavutettavuusvaatimusten mukaisesti. Toiminta on myös taloudellisesti kestävä, tulotavoitteisiin on päästy ja toimintaa on kehitetty nettobudjetoinnin mahdollistamalla tuloilla. Toimipisteiden tilojen lukuisat kunnostustarpeet sekä tekniikan ja laitteiston ajan tasalla pitäminen on haaste palvelualueen taloudelle.

Loppuvuoden huipputapahtumia olivat mm. Lasten itsenäisyyspäivän vastaanotto lasten kulttuurikeskus Aurorassa, lukuisat loppuunmydyt konsertit Sellosalissa ja Kulttuurikeskuksessa sekä Kannusalissa järjestetty kirjaston ja liikunnan kanssa yhteistyössä toteutettu Kibecon, joka keräsi 8000 kävijää yhden viikonlopun aikana.

Tavoitteiden toteutuminen	Tavoite 2023	OVK IV	% tavoitteesta
Kulttuurikeskus salikävijät, kaikki	168 000	114 334	68 %
Aukiolotunnit, Kulttuurikeskus	3 400	3257	96 %
Sellosali salikävijät, kaikki	60 000	43 279	72 %
Kannusali salikävijät, kaikki	33 000	27 430	83 %
Lasten kulttuurikeskus Aurora kävijämäärä, kaikki	21 000	18 156	86 %
Aukiolotunnit, Lasten kulttuurikeskus Aurora	2 550	2 424	95 %
WeeGee museokäynnit, kaikki	250 000	340 730	136 %
Aukiolotunnit, Näyttelykeskus WeeGee	2 200	2 203	100 %

Arjen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Konserttisalien (Kulttuurikeskus, Sellosali, Kannusali) brändityö: profiilin ja viestinnän kirkastaminen.</p> <p>Lopputulos: Jokaisella konserttisalilla on vuoden loppuun mennessä määritelty brändi, jota hyödynnetään markkinointiviestinnässä viimeistään syksyllä 2023.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>
<p>Tavoite: Palvelualueen yhteisen tuotannosuunnittelun työkalu otetaan käyttöön.</p> <p>Lopputulos: Työkalu on otettu käyttöön vuoden 2023 aikana.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Ongelmia</p>	<p>Toteuma: Järjestelmää ei ole pystytty ottamaan käyttöön Kulttuurikeskuksessa toiminnan moninaisen luonteen vuoksi. Työ jatkuu.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 75</p>

Muutoksen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: Espoonlahden kulttuuri- ja kirjastopalveluiden kehittäminen</p> <p>Lopputulos: Kulttuuritalot ja -palvelut tekevät strategisen analyysin seinättömän kulttuurin mahdollisuuksista Espoonlahdessa ja mahdollistaa moninaisia tapahtumia yhteistyössä kirjaston ja museon sekä paikallisten toimijoiden kanssa.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Espoonlahden toiminta on ollut monipuolista ja ensi vuoden suunnitelma on hyvällä tolalla siitä huolimatta, että tehtävää on hoidettu sijaisjärjestelyllä.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>
<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Supistetaan digitaalista tarjontaa ja keskitytään saavutettavuuden ja moninaisuuden lisäämiseen tarjoamalla sisältöjä tulosityksikön tapahtumatalojen välittömässä läheisyydessä yhteistuotantoina.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Valmis</p>	<p>Toteuma: Urban Espoo sivusto on suljettu mm. tietoturvaongelmien vuoksi. Kesätoimintaa on lisätty ja näin jatketaan myös 2024.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 100</p>
<p>Tavoite: Palvelutarpeen muutokseen vastaaminen</p> <p>Lopputulos: Edistetään WeeGeen piharemontin ja ympäristön parantamista</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Poikkeamia</p>	<p>Toteuma: WeeGeen kehittämistä on tehty talon sisällä, mutta remontti ei ole alkanut, eikä sen mahdollisesta ajankohdasta ole tietoa.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 25</p>

Kulttuuritalot ja -palvelut muu merkittävä toiminta ja kehittäminen seurantajaksolla 1.1.–31.12.2023

Palvelualueen toimintaa on kehitetty sekä toimipisteissä että hallinnon taholta. Konserttitalojen yhteisiä kehityskohteita ovat olleet talojen näkyvyyden ja brändimielikuvien kehittäminen sekä tuotannonohjauksen työkalun kehitys ja käyttöönotto. Brändityön

tarkoituksena on kiteyttää kunkin konserttitalon omaa identiteettiä, jota voidaan hyödyntää markkinointiviestinnässä. Tuotannonohjauksen työkalun on tarkoitus tehostaa konserttitalojen sisäistä tiedonkulkua ja tuotantoja.

Kaikissa toimipisteissä on lisäksi tehty kumppanuudenhoitosuunnitelma, jonka tarkoituksena on tunnistaa jokaisen keskeiset kumppanit ja parhaat käytännöt näiden hoitamiseen. Palvelualueella teetettiin myös laaja asiakastutkimus, jonka tuloksia voidaan hyödyntää markkinoinnissa ja asiakaskohtaamisissa laajemminkin.

WeeGeellä on tehty palvelupolkutyötä yhdessä talon muiden toimijoiden (KAMU, EMMA) kanssa ja sen löydöksiä aletaan jalkauttaa vuoden 2024 aikana. Lasten kulttuurikeskus Auroran esihenkilö on toiminut vuoden alusta lastenkulttuurikoordinaattorin tittelillä ja hänen toimestaan on kehitetty kulttuurin tulosityksikkötasoista yhteistyötä lastenkulttuurin toimien edistämiseksi.

Palvelualueen henkilökuntaa on koulutettu yhdenvertaisuuden, vammaisuuden ja turvallisuuden teemoissa. Toimipisteissä on edistetty esteettömyyttä ja Lasten kulttuurikeskus Aurorassa moninaisuutta henkilökunnassa palkkaamalla osa-aikainen kehitysvammainen toimihenkilö. Aurorassa on järjestetty työpajoja ukrainalaisille perheille ja yksin maahan muuttaneille alaikäisille nuorille.

Palvelualueen yhteistä kesätoimintaa on kehitetty ja Tulevaisuustarinoita nimellä kulkenut kokonaisuus tulee saamaan jatkoa myös vuonna 2024. Tänä vuonna konsepti koostui taidekilpailusta ja useista pienistä tapahtumista eri puolilla kaupunkia.

Urban Espoo -digitaalinen kulttuuritalo 1.1.–31.12.2023. Urban Espoo-sivusto on suljettu 24.4.2023. Kävijämäärän kohdalla viimeisin käytettävissä oleva tieto.

Sisältöjen määrä Urban Esossa	Lukumäärä
Verkkosivut	Sisältöjen määrä yhteensä 73 kpl Kävijämäärä 2082
Omatuimityöpajat ja itsenäinen tekeminen	21 kpl
Tallenteet, podcastit, kuunnelmat	15 kpl
Taidereitit, ulkopakopelit	28 kpl
Lapsille ja nuorille suunnattuja sisältöjä	40 kpl
Senioreille suunnattuja sisältöjä	14 kpl

Muutoksen johtaminen	Tilanne 31.12.2023	
<p>Tavoite: KulttuuriTapiolan kehittäminen</p> <p>Lopputulokset: Espoon kulttuurikeskuksen peruserä- ja laajennushanke:</p> <p>Edetään suunnittelussa tehtyjen selvitysten ja työpajoissa tunnistettujen tarpeiden pohjalta.</p> <p>Laajennusosan tilasuunnittelu käynnissä yhteistyössä Espoon Kaupunginteatterin ja Espoon kulttuurikeskuksen kanssa. Toimijayhteistyötä pidetään aktiivisesti yllä palvelumuotoilun keinoin. Kartoitetaan toimintamallivaihtoehtoja.</p>	<p>Eteneminen:</p> <p>☒ Etenee suunnitellusti</p>	<p>Toteuma: Suunnittelu etenee verkkaisasti.</p> <p>Toteuma-aste:</p> <p>☒ 25</p>

Talous, netto

Tuloslaskelma (lyhyt)

Kulttuuri netto	Toteuma 2022	Kayttosuunnitelma 2023	Poikkeama Ta 2023	Toteuma 1-12 / 2022	Toteuma 1-12 / 2023	Toteuma-% 2023	Kasvu-% 2022 - 2023
	Vuosi yhteensä	Vuosi yhteensä					
TT300U Myyntituotot, ulkoiset T2	39 093	10 000	34 111	39 093	44 111	441,1%	12,8%
TT307U Liiketoiminnan tuotot LL T2	0	0	0				
TT320U Maksutuotot, ulkoiset T2	1 940 796	807 510	1 364 521	1 940 796	2 172 031	269,0%	11,9%
TT330U Tuet ja avustukset T2	164 620	0	86 265	164 620	86 265		-47,6%
TT3400U Vuokratuotot, ulkoiset	34 012	30 000	9 494	34 012	39 494	131,6%	16,1%
TT3500U Muut tuotot, ulkoiset	173 465	102 000	106 298	173 465	208 298	204,2%	20,1%
TOIMINTATULOT ULKOISET	2 351 987	949 510	1 600 688	2 351 987	2 550 198	268,6%	8,4%
TT37100 Valmistus omaan käyttöön T1	0	0					
TT40P Henkilöstökulut	-7 585 678	-8 003 112	-214 801	-7 585 678	-8 217 913	102,5%	8,3%
TT430U Palvelujen ostot, ulkoiset	-3 805 554	-3 834 327	-565 895	-3 805 554	-4 400 222	114,8%	15,6%
TT450U Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset T2	-529 746	-836 179	-21 923	-529 746	-858 102	102,6%	62,0%
TT470U Avustukset T2	0	0					
TT4800U Vuokratulut, ulkoiset	-25 763	-239 720	209 421	-25 763	-30 299	12,6%	17,6%
TT4900U Muut kulut, ulkoiset	-89 641	-126 022	43 471	-89 641	-82 551	65,5%	-7,9%
TOIMINTAMENOT ULKOISET	-12 036 383	-13 039 360	-549 727	-12 036 383	-13 589 087	104,1%	12,9%
TT30_Sis Sisäiset tuotot yhteensä	134 428	0	113 630	134 428	113 630		-15,5%
TT40_Sis Sisäiset toimintakulut yhteensä	-5 579 978	-5 297 177	-17 441	-5 579 978	-5 314 618	100,3%	-4,8%
Tulot yhteensä	2 486 415	949 510	1 714 318	2 486 415	2 663 828	280,5%	7,1%
Menot yhteensä	-17 616 361	-18 336 537	-567 168	-17 616 361	-18 903 705	103,0%	7,3%
TOIMINTAKATE	-15 129 946	-17 387 027	1 147 151	-15 129 946	-16 239 876	93,3%	7,3%

Kulttuurin tulosityksikössä tehty organisaatiomuutos 1.6.2023 muutti sitovaa toimintakatetta. Kulttuurin nettobudjetoitujen palvelualueiden muutettu sitova toimintakate on -17,387 milj. euroa.

Kulttuurin nettobudjetoitujen palvelualueiden toimintatulot ylittivät talousarvion noin 1,7milj. euroa. Merkittävin osa palvelualueiden toimintatuloista kertyy pääsy- ja lipputuloista. Museokorttituottojen kasvu oli ennakoitua suurempi ja viimeinen tilitys ajalta 1.9-31.12 tehdään vuodenvaihteessa. Vuokratuotoissa kasvua mm. kahvilayrittäjäyhteistöiden vaikutuksesta.

Toimintamenojen ylitti talousarvion noin 0,6 milj. euroa. Menoylitys katetaan toimintatuottoja vastaavalla tulokertymällä. Ylitys kohdistuu pääsääntöisesti toimintaa tukevien asiantuntijapalveluiden ostoihin ja henkilöstökuluissa Sinfoniettaan koskeviin palkkioihin. Kaupunginmuseon Lagstadia koskeva kehitystyö on viivästynyt museosta riippumattomista syistä. Kehitystyöhön kohdistettua määrärahaa säästy viivytyksen takia. Kulttuuritalot ja -palveluiden palvelualueella Espoonlahteen kohdistettu toimintaan tuli viivästymisiä rekrytointiprosessin takia. KulttuuriTapiolan ja siihen liittyvän WeeGeen ympäristötyön aloitus ja organisaatiomuutoksen jälkeinen toiminnan käynnistymiseen viivästymisen vaikutuksesta määrärahat alittivat talousarvion. Tapiola Sinfoniettan talous toteutui talousarvion mukaisesti. Kulttuuri netto, palvelualueiden toimintakatteen toteuma alittaa talousarvion noin 1,1 milj. euroa.

Investoinnit

Kulttuurin tulosityksikön investointimääräraha oli 1,3 milj. euroa. Talousarvio alittui noin 0,4 milj. euroa. Lagstadin kehittämistyön aloitus viivästyi ja Tapiola Sinfoniettan klassisten jousien hankinnat eivät toteutuneet toimitusaikataulullisista syistä johtuen.